

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/97/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811220231
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3811220231.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudkýň JUDr. Emílie Zimovej a JUDr. Gabriely Janákovovej v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcom: 1/ Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E.. slobody XXX/X, F., 2/ S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E.. slobody XXX/X, F., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený: JUDr. Andrej Cifra, advokát so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, o zaplatenie 3.289,28 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa voči rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 10C/115/2012 - 76 zo dňa 06. novembra 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov odvolacieho konania vo výške 128,98 Eur, advokátovi JUDr. Andrejovi Cifrovi, do troch dní.

Odporcom 1/ a 2/ sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa o zaplatenie istiny vo výške 3.289,28 Eur s príslušenstvom. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a uložil neúspešnému navrhovateľovi povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 257,60 Eur. Súd prvého stupňa svoje zamietavé rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 100 ods. 1 v spojení s ust. § 101 Občianskeho zákonníka, keď návrh navrhovateľa z dôvodu námietky premlčania vznesenej vedľajším účastníkom na strane odporcov nemohol považovať za dôvodný. Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa za preukázané, že odporcovia dňa 20.10.2004 požiadali VÚB, a.s. o poskytnutie úverového produktu "flexipôžička", v nadväznosti na čo bola dňa 25.10.2004 medzi odporcami v VÚB, a.s. uzavretá Zmluva o poskytnutí flexipôžičky, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebného úveru odporcom v sume 3.651,33 Eur (110.000,- Sk) s celkovými nákladmi dlžníkov spojených s úverom v sume 1.166,93 Eur (35.155,- Sk). Dňa 08.12.2006 došlo medzi VÚB, a.s. a navrhovateľom k uzatvoreniu Zmluvy o postúpení pohľadávok, na základe ktorej došlo k postúpeniu pohľadávky VÚB, a.s. voči odporcom na navrhovateľa. Z dôvodu nesplácania úveru riadne a včas vznikol odporcom ku dňu postúpenia pohľadávky voči navrhovateľovi dlh v sume 3.889,27 Eur. Predžalobnou výzvou zo dňa 03.10.2011 navrhovateľ vyzval odporcov k zaplateniu dlžnej sumy a súčasne im oznámil, že VÚB, a.s. dňa 05.01.2006 vyhlásila predčasnú splatnosť úveru. Po vstupe vedľajšieho účastníka do konania na stranu odporcov z vlastnej iniciatívy bola z jeho strany podaním zo dňa 05.11.2012 vznesená námietka

premlčania pohľadávky navrhovateľa poukazujúc na skutočnosť, že úver poskytnutý odporcom na základe zmluvy uzatvorenej s VÚB, a.s. sa stal splatným najneskôr dňa 05.01.2006, kedy dotknutá banka vyhlásila jeho predčasnú splatnosť. Námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom na strane odporcov súd prvého stupňa považoval za dôvodnú a keďže právny vzťah medzi účastníkmi konania, založený zmluvou o úvere zo dňa 25.10.2004, s poukazom na ust. § 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch považoval za spotrebiteľskú zmluvu, v danej veci aplikoval premlčaciu dobu v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka v trvaní troch rokov. V nadväznosti na uvedené súd prvého stupňa dôvodil, že odo dňa 09.12.2006, t.j. dňa nasledujúceho po uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávky, začala navrhovateľovi plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula dňa 09.12.2009. Najneskôr sa právo navrhovateľa premlčalo uplynutím trojročne premlčacej lehoty plynúcej od 25.10.2007 (odo dňa nasledujúceho po splatnosti poslednej úverovej splátky), t.j. dňa 26.10.2010 a nakoľko návrh navrhovateľa na začatie konania bol podaný až dňa 28.11.2011, súd prvého stupňa ho ako nedôvodný zamietol. O platnosti Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 26.05.2009, uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom 1/, mal súd prvého stupňa pochybnosti poukazujúc na odlišnosť podpisov odporcu 1/ na predmetnej dohode v porovnaní s jeho podpismi v žiadosti o poskytnutie úveru a samotnej úverovej zmluve, ktorú je možné identifikovať aj vizuálnou ohliadkou. Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa považoval predmetnú dohodu zo dňa 26.05.2009 za neplatnú v zmysle ust. § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka a pri rozhodovaní na ňu neprihliadal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 220 O.s.p. tento zmenil tak, že vyhovie návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu, resp. v zmysle ust. § 221 ods. 1 a 3 O.s.p. tento zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si voči odporcovi 1/ a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov spoločne a nerozdielne uplatnil právo na náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcich z jedného úkonu právnej služby (podanie odvolania) spolu s režijným paušálom v celkovej výške 154,77 Eur vrátane DPH. Odvolaním navrhovateľ napadol oba výroky rozsudku súdu prvého stupňa. V časti zamietnutia jeho návrhu poukázal na skutočnosť, že dňa 26.05.2009 odporca 1/ podpísal Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej len Dohoda), prostredníctvom ktorej uznal záväzok voči navrhovateľovi vzniknutý zo Zmluvy o poskytnutí flexipôžičky č. 008438401201004, uzatvorenej so Všeobecnou úverovou bankou, a.s., vo výške 2.921,80 Eur s príslušenstvom čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa svoj záväzok splatiť. Keďže predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti vyžadované zákonom a odporca 1/ zároveň potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených, v danom prípade podľa navrhovateľa došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa ust. § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka sa nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Vzhľadom k uvedenému doba, ktorá do uznania dlhu uplynula, sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba. Navrhovateľ zároveň poukázal na skutočnosť, že odporca 1/ nespochybnil podpis Dohody, ani neuplatnil námietku premlčania. V danej súvislosti sa domnieva, že procesným postupom súdu prvého stupňa došlo k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za plnenie svojich povinností, ktoré mu zo záväzkového vzťahu vyplývajú. Konanie odporcu 1/ spočíva v tom, že neuhradil svoj záväzok napriek vedomosti o ňom, považuje navrhovateľ za nemorálne a nečestné, preto je podľa neho absurdné, aby takémuto konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Ďalej navrhovateľ dôvodil, že prostredníctvom Dohody došlo k zmene v obsahu záväzku zmluvných strán, pričom navrhovateľ ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy. Z uvedeného vyplýva, že ustanovenie Dohody o tom, že odporca 1/ uznáva svoj záväzok, nemohlo byť odporcovi 1/ vnútené ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve a na Dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Navrhovateľ ďalej nesúhlasil, aby bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť podľa navrhovateľa sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z., cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu

spotrebiteľov. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Navrhovateľ má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Navrhovateľ zároveň poukázal na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzujem dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného navrhovateľ zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa ust. § 150 O.s.p.. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 78/03. V súvislosti s poukazovaním vedľajšieho účastníka na ust. § 137 O.s.p., na ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ navrhovateľ uviedol, že združenie odporcu v konaní nezastupuje. V dôsledku uvedeného nemožno pri zdôvodňovaní nároku na náhradu trov konania podľa navrhovateľa argumentovať ust. § 137 O.s.p., keďže toto priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, teda najmä Centrum právnej pomoci. Obdobný právny názor vyjadril Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13Co/40/2012. Z týchto dôvodov navrhovateľ považoval právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdiť ako dôvodný a správny a zároveň si uplatnil právo na náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu spolu s príslušným režijným paušálom) vo výške 128,98 Eur. Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 26.05.2009 považoval vo vzťahu k hlavnej spotrebiteľskej zmluve za akcesorický právny úkon. Z uvedeného dôvodu je navrhovateľ pri uzatváraní takejto dohody bez akýchkoľvek pochybností v postavení dodávateľa, a preto vedľajší účastník na strane odporcov zastáva názor, že súd musí podrobiť každú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú navrhovateľ uzatvára, kontrole v zmysle § 153 ods. 3 O.s.p. pri náležitej aplikácii spotrebiteľských predpisov. Uzatvorenie takejto dohody je podľa vedľajšieho účastníka v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, nakoľko pri uzatváraní Dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a navrhovateľ využil omyl a lesť v snahe dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Predĺženie premlčacej doby pritom navrhovateľovi umožňuje účelové kapitalizovanie pohľadávky nárastom príslušenstva v dôsledku plynutia času a spôsobí, že drvivá väčšina priemerných spotrebiteľov už v čase uplatnenia pohľadávky na súde nedisponuje prvotnými dokumentmi o uplatnenej pohľadávke a stráca tak aj teoretickú možnosť brániť sa. Navrhovateľ tak vo formulárových dohodách necháva dlžným spotrebiteľom uznávať pohľadávky v rozsahu takej sumy, na ktorú nemá v celom rozsahu platný právny titul, t.j. suma dlhu je vyššia ako skutočná pohľadávka podložená právnym titulom. Za neplatnú možno predmetnú dohodu podľa názoru vedľajšieho účastníka považovať aj z toho dôvodu, že jej podpis nemožno považovať za zjavne bežnú vec medzi manželmi, preto ak podpis jedného z manželov na Dohode absentuje (v tomto prípade podpis odporkyne 2/), takýto úkon je potrebné považovať za neplatný. Vedľajší účastník zastáva principiálny právny názor, že pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spolplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými sa spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa. Za známu považuje skutočnosť, že priemerný spotrebiteľ je nielen právne nezalý a neinformovaný, ale je súčasne mimoriadne manipulovateľný v situácii, keď sa dostane pod psychický tlak a sú u neho vyvolané emócie strachu a obáv, čo školená osoba pracujúca pre navrhovateľa ako inkasnú spoločnosť dokáže v rámci štandardizovanej procedúry bez ťažkostí dosiahnuť vhodným vystupovaním pri použití správnych slovných formulácií v určitom poradí. Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku označil za kombináciu jednostranných (uznanie záväzku) a dvojstranných (dohoda o

splátkach záväzku a dohoda o uzatvorení rozhodcovskej doložky) právnych úkonov upravujúcich právne vzťahy vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy. S ohľadom na predformulovaný obsah dohody mal vážne pochybnosti o tom, či skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jeho obsahu. V rovine verejnoprávnej ochrany spotrebiteľa považoval okolnosti, za ktorých navrhovateľ uzatvára so spotrebiteľmi formulárové dohody o uzatvorení splátkového kalendára a uznaní záväzku, za nekalú obchodnú praktiku. Vedľajší účastník mal za to, že uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa a pre jej nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva ju označil za neplatnú, pričom obdobný právny názor zaujal Krajský súd v Prešove napr. v rozsudku č. k. 11Co/37/2012 - 88 zo dňa 07. júna 2012. Uznanie práva podľa ust. § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka a uznanie dlhu podľa ust. § 558 Občianskeho zákonníka sú podľa názoru vedľajšieho účastníka dva odlišné právne inštitúty, ktoré sú navonok podobné, avšak svojim obsahom nie sú totožné. V danej súvislosti sa domnieval, že ust. § 558 Občianskeho zákonníka je vo vzťahu k ust. § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka ustanovením špeciálnym, pričom jeho aplikácia je na mieste vždy, keď sa jedná o uznanie práva spočívajúceho v povinnosti zaplatiť peňažné plnenie. Vedľajší účastník ďalej skonštatoval, že preukázateľná kumulácia nekalých obchodných praktík navrhovateľa v zmysle ust. § 7, § 8 ods. 1, 4 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré odporujú dobrým mravom v zmysle ust. § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa a ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, súčasne s neurčitou predmetnej dohody, je dôvodom na posúdenie uznania dlhu ako neplatného právneho úkonu s poukazom na ust. § 39 a ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na záver zdôraznil, že nemá záujem zbaviť dlžníkov ich povinností za každú cenu ako to tvrdí navrhovateľ, keďže iba relevantne poukazuje na neplatnosť zmluvných dojednaní a premlčanie pohľadávok, ktoré nachádza v tak masovom meradle. Činnosť spotrebiteľského združenia pri tom nie je o získavaní finančného prospechu v podobe náhrady trov právneho zastúpenia, ale o hodnotovej orientácii a osobnom nasadení zainteresovaných, ktorí pracujú neraz bez odmeny, resp. dotujú činnosť združenia z vlastných prostriedkov. Pokiaľ ide o napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol navrhovateľ zaviazaný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov právneho zastúpenia, mal vedľajší účastník za to, že súd prvého stupňa pri priznaní náhrady trov konania postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou i slovenskou právnou teóriou. O dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí podľa jeho názoru aj novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., ktoré bolo s účinnosťou od 01.01.2012 doplnené zákonom č. 332/2011 Z.z. a medzi trovy konania zaradilo aj náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. V danej súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 22. decembra 2010 vo veci C-279/09 Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH (DEB) proti Spolkovej republike Nemecko, podľa ktorého sa zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv EÚ, má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom. V zmysle uvedeného Krajský súd v Prešove svojim uznesením č. k. 3Co/131/2011 - 85 zo dňa 13. januára 2012 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa a ustanovil vedľajšiemu účastníkovi - právnickej osobe zameranej na ochranu spotrebiteľa advokáta konštatujúc, že nie je možné neodôvodnene a bez akýchkoľvek logických súvislostí podmieňovať spôsobilosť občianskeho združenia na vykonávanie predmetu svojej činnosti odbornosťou v odbore právo. Odmietnutie práva nemajetného združenia na plnú náhradu trov konania by podľa vedľajšieho účastníka de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II.ÚS 78/03, II.ÚS 31/04, II.ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II.ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 71/2010, uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Co/59/2012-69 zo dňa 30. apríla 2012, uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/172/2012 - 137 zo dňa 23. augusta 2012, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/92/2012-69 zo dňa 10. mája 2012, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/220/2012 - 104 zo dňa 18. júla 2012 a ďalšie. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovaním proti dodávateľom na základe princípu "rovnosti zbraní" - vrátane možnosti zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím navrhovateľ získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v

danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že tento napadnutý rozsudok je potrebné potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého netreba nariadovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Procesný postup súdu prvého stupňa, rovnako ako aj jeho právne posúdenie, odvolací súd po preskúmaní veci vyhodnotil ako zákonný a správny. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že právny vzťah, založený medzi účastníkmi konania na základe "Zmluvy o poskytnutí flexipôžičky" zo dňa 25.10.2004, treba považovať za zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to i napriek tomu, že ide o zmluvu uzavretú podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Vzhľadom k vznieseniu námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka na strane odporcov, ktorý do konania vstúpil z vlastnej iniciatívy, sa súd prvého stupňa odôvodnene zaoberal v prvom rade otázkou, či nárok navrhovateľa je alebo nie je premlčaný.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že podľa predmetnej zmluvy o úvere mali odporcovia poskytnutý úver splatiť do 25.10.2007, nakoľko však tento riadne nesplácali, právny predchodca navrhovateľa vyhlásil dňa 05.01.2006 predčasnú splatnosť úveru. Z uvedeného je zrejmé, že pôvodný veriteľ mohol právo na zaplatenie dlžnej sumy voči odporcom po prvýkrát uplatniť dňa 06.01.2006 a navrhovateľ dňa 09.12.2006, teda deň nasledujúci po postúpení pohľadávky. Vzhľadom k tomu, že návrh na začatie konania podal navrhovateľ až dňa 28.11.2011, t.j. po uplynutí premlčacej doby, ktorá trvala do 09.12.2009, súd prvého stupňa návrh správne ako premlčaný zamietol.

Pokiaľ ide navrhovateľom predloženú Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, podpísanú odporcom 1/, odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že túto treba považovať za neplatnú, i keď z iného dôvodu. Bez nutnosti odborného grafologického posúdenia zhodnosti podpisov odporcu 1/ na Dohode, i keď pochybnosti súdu prvého stupňa v tejto súvislosti nemožno považovať za neodôvodnené, sa odvolací domnieva, že na jej základe nemohlo dôjsť k účinnému uznaniu záväzku s následkami predĺženia premlčacej lehoty na dobu 10 rokov. Vychádzajúc zo skutkových okolností, za akých navrhovateľ dáva podpisovať spotrebiteľom uvedenú listinu, keď jej obsah je predformulovaný a prehlásenie dlžníka o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch zo systematického hľadiska nesprávne umiestnené, možno celkom odôvodnene predpokladať, že dotknutí odporcovia nemajú žiadnu vedomosť o tom, že podpisujú aj uznanie záväzku, resp. o tom, či tento záväzok je alebo nie je premlčaný. Preto odvolací súd dospel k záveru, že takéto konanie je konanie v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pretože navrhovateľ využitím mylných informácií dosiahol uznanie dlhu v záujme predĺženia premlčacej doby, i keď odporca 1/ podľa všetkého nemal vôbec vedomosť a ani vôľu takéto vyhlásenie urobiť a spôsobiť ním navrhovateľom zamýšľané právne následky. Odporca 1/ mal záujem dohodnúť sa na splátkach, musel však podpísať celý formulár, pričom ako priemerný spotrebiteľ netušil význam toho, čo podpisuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je evidentné, že úmyslom navrhovateľa bolo zabezpečiť si pre seba právne isté postavenie na úkor nevedomosti odporcu 1/ ako spotrebiteľa. Takéto konanie odvolací súd považuje za nekalú obchodnú praxiu v zmysle ust. § 8 ods. 4 citovaného zákona, zároveň pri takomto konaní možno identifikovať jeho rozpor s dobrými mravmi v zmysle ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto predmetný úkon považuje za neplatný v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Napriek skutočnosti, že uvedená praxia podstatne zasahuje do práv spotrebiteľa a môže podstatne narušiť jeho ekonomické správanie, navrhovateľ pri jej uplatňovaní postupoval v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti. Uvedené vyplýva i z toho, že formulácia uznania dlhu i v prípade, ak nie je dlh premlčaný, je predtlačaná na všetkých dohodách bez rozlíšenia, či v čase, keď sa dlh "uznáva", tento je alebo nie je premlčaný (čo je odvolaciemu súdu známe z úradnej činnosti), naviac prehlásenie dlžníka o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch je celkom nenápadane a nelogicky umiestnené v rámci bodu 3, pojednávajúceho o forme splatenia záväzku (a nie v bode 2 o uznaní záväzku). Nakoľko vyššie konkretizované uznanie záväzku za strany odporcu 1/ má charakter nekalej obchodnej praxe, je neplatné, preto treba námietku uplynutia zákonnej trojročnej premlčacej doby, vznesenú vedľajším účastníkom na strane odporcov, považovať za dôvodnú.

Odvolačný súd vyhodnotil odvolanie navrhovateľa ako nedôvodné aj v časti, v ktorej napadol výrok rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania domáhajúc sa, aby vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhrada trov konania nebola priznaná. Nestotožnil sa tak s námietkami navrhovateľa, v zmysle ktorých trovy konania vedľajšieho účastníka nemožno považovať za trovy účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva. Vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania ako rovnocenný účastník konania, pretože sa ide o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľov (odporcov), čím mu v prípade úspechu nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že vedľajší účastník do konania zákonným spôsobom vstúpil, právny zástupca zastúpenie riadne prevzal, vo veci podal vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v ktorom vzniesol námietku premlčania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

Súd prvého stupňa preto správne uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške 257,60 Eur tak, ako ich bližšie špecifikoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V konaní vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi nebol dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p., podľa ktorého, ak sú dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať, ako to v odvolaní navrhovateľ navrhol. Pre aplikáciu tohto zákonného ustanovenia sa vyžaduje, aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad. Okolnosti uvádzané navrhovateľom, že združenie svoje podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu a pre paušálny vstup vedľajšieho účastníka do konania nebol žiadny dôvod, nemajú taký znak výnimčnosti, aby tento mohol byť relevantným dôvodom pre navrhovateľom požadované využitie moderačného práva súdu. Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, disponuje právom zvoliť si advokáta, ktorý ho bude v konaní zastupovať, v dôsledku čoho odvolací súd považuje vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia za účelne vynaložené. Skutočnosť, či sa vedľajší účastník v konaní nechá právne zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka, keďže ide o jeho právo vyplývajúce o.i. z článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Pokiaľ niektoré odvolacie súdy rozhodujú iným spôsobom, takýmto rozhodovaním iných odvolacích súdov v prejednávanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je.

Vzhľadom k vyššie uvedenému, keď odvolacie námietky navrhovateľa odvolací súd nepovažoval za dôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., kedy vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov, ktorý bol v odvolacom konaní procesne úspešný a trovy odvolacieho konania si riadne uplatnil, bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi vo výške 128,98 Eur, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 10.02.2013 podľa ust. § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov, k tomu príslušný režijný paušál vo výške 7,81 Eur podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky. V zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. by právo na náhradu trov odvolacieho konania v prejednávanej veci prislúchalo i odporcom 1/ a 2/, odvolací súd im však náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže im v konaní pred odvolacím súdom žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.